

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲

شماره: ۲۲۳۵۴/و

«آیین نامه ارایه تسهیلات به برگزیدگان علمی برای ورود به دوره های تحصیلی بالاتر»

مقدمه

در اجرای سیاست های حمایت و هدایت استعدادهای درخشان مصوب جلسه 419 مورخ 77/2/22 شورای عالی انقلاب فرهنگی و بند ۵ بخش ج از ماده ۲ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب جلسه مورخ ۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی مبنی بر برنامه ریزی برای شناسایی و حمایت از استعدادهای درخشان و هدایت آنها به سمت اولویت های راهبردی کشور در حوزه های مختلف علوم و نیز در اجرای ماده ۱۸ قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مبنی بر حمایت های هدفمند مادی و معنوی از نخبگان و نوآوران علمی و فناوری و به منظور تسهیل ادامه تحصیل برگزیدگان علمی، آیین نامه ذیل تدوین می شود:

ماده ۱: به منظور رعایت اختصار، واژه های زیر در این آیین نامه به کار می رود:

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای هدایت: شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سازمان سنجش: سازمان سنجش آموزش کشور

دانشگاه: هر یک از دانشگاه ها و موسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور است که طبق مقررات وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی فعالیت می کنند.

دوره پایین تر: دوره تحصیلی فعلی متقاضی

دوره بالاتر: دوره تحصیلی بلافاصله بعدی متقاضی

کمیته کارشناسی: کمیته کارشناسی مسائل استعدادهای درخشان مستقر در حوزه معاونت آموزشی وزارت

رشته - محل: هر یک از رشته - محل های مذکور در دفترچه راهنمای انتخاب رشته های تحصیلی در سال ورود دانشجوی به دانشگاه.

ماده ۲: افراد مشمول یکی از مفاد این ماده بدون شرکت در آزمون ورودی برای تحصیل در دوره بالاتر توسط سازمان سنجش در دانشگاه ها جایابی می شوند.

1-2- دوره کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

الف - دارندگان نشان طلای کشوری المپیادهای دانش آموزی (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) در رشته مرتبط، با معرفی دبیرخانه المپیاد.

ب - دانشجویان نمونه کشوری (در دوره کاردانی) با معرفی معاونت دانشجویی وزارت به شرطی که به لحاظ میانگین کل همتراز پانزده درصد برتر در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی خود باشند (برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته).

پ - برگزیدگان رتبه های اول تا سوم جشنواره های معتبر علمی (از قبیل خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی) در رشته یا گروه آموزشی مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه ای که در آن برگزیده شده اند، با معرفی دبیرخانه هر یک از جشنواره ها با مشارکت حداقل سی و پنج درصد.

ت - دانشجوی رتبه اول دوره کاردانی ناپیوسته با معدل کتبی نهایی دوره متوسطه حداقل هفده به شرطی که در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی دانشگاه محل تحصیل خود پس از سه نیمسال تحصیلی دارای میانگین کل حداقل هیجده باشد و حداکثر ظرف چهار نیمسال دانش آموخته شود (برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته)

تبصره ۱: پذیرش دانشجویان رتبه اول دوره کاردانی پیوسته براساس ابلاغیه شماره ۲۱/۹۸۶۱۵ مورخ ۹۰/۶/۱۴ و از طریق دانشگاه فنی و حرفه ای انجام می شود.

ث - رتبه های اول تا سوم مرحله کشوری مسابقه های دانشجویی آموزشکده های فنی و حرفه ای که به لحاظ میانگین کل دوره کاردانی جزء ده درصد برتر در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی خود باشند، برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته مهارتی کاربردی در آموزشکده های فنی و حرفه ای، دانشگاه جامع علمی - کاربردی و سایر دانشگاه های مجری دوره کارشناسی ناپیوسته با معرفی دبیرخانه این مسابقه ها.

۲-۲: دوره کارشناسی ارشد

الف - برگزیدگان رتبه های اول تا پانزدهم نهایی المپیادهای علمی - دانشجویی برای ورود به همان رشته برگزیده یا رشته های مرتبط، با معرفی دبیرخانه المپیاد.

تبصره ۲: سازمان سنجش موظف است حداکثر بیست درصد از ظرفیت دوره کارشناسی ارشد در هریک از رشته ها را بر اساس اولویت علمی و نتایج کسب شده در المپیادها، به برگزیدگان مذکور اختصاص دهد.

ب - دانشجویان نمونه کشوری (در دوره کارشناسی) با معرفی معاونت دانشجویی وزارت به شرطی که به لحاظ میانگین کل همتراز پانزده درصد برتر در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی در دانشگاه متقاضی باشند.

پ - برگزیدگان رتبه های اول تا سوم جشنواره های معتبر علمی (از قبیل خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی) در رشته یا گروه آموزشی مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه ای که در آن برگزیده شده اند، با معرفی دبیرخانه هر یک از جشنواره ها با مشارکت حداقل سی و پنج درصد.

ت - دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته، که پس از گذراندن شش نیمسال تحصیلی (با گذراندن حداقل ۱۰۰ واحد درسی) به لحاظ میانگین کل جزء ده درصد برتر دانشجویان هم رشته و هم ورودی خود باشند و حداکثر در مدت هشت نیمسال تحصیلی دانش آموخته شوند.

ث - دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته، که پس از گذراندن شش نیمسال تحصیلی (با گذراندن حداقل ۱۰۰ واحد درسی) به لحاظ میانگین کل جزء بیست درصد برتر دانشجویان هم رشته و هم ورودی خود بوده و حداکثر در مدت هشت نیمسال تحصیلی دانش آموخته شوند و دارای رتبه های کشوری زیر در آزمون سراسری سازمان سنجش باشند:

۱-رتبه زیر ۱۰۰ در گروه آزمایشی ریاضی و فیزیک

۲-رتبه زیر ۱۰۰ در گروه آزمایشی علوم تجربی

۳-رتبه زیر ۵۰ در گروه آزمایشی علوم انسانی

۴-رتبه زیر ۲۰ در گروه آزمایشی هنر و زبان

ج - دانشجوی رتبه اول دوره کارشناسی ناپیوسته در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی دانشگاه محل تحصیل که پس از سه نیمسال تحصیلی دارای میانگین کل حداقل هفده باشد و حداکثر در چهار نیمسال تحصیلی دانش آموخته شود و در دوره کاردانی به لحاظ میانگین کل جزء ده درصد برتر باشد.

تبصره ۳: دانشجویان مندرج در بند «ت» که در طول شش نیمسال تحصیلی دانش آموخته شوند، با معرفی دانشگاه محل تحصیل به صورت مازاد بر ظرفیت در دوره بالاتر جایابی خواهند شد.

تبصره ۴: اولویت ادامه تحصیل افراد مشمول این ماده، در همان رشته تحصیلی یا رشته های تحصیلی مرتبط با رشته تحصیلی پایین تر متقاضی (به تشخیص معاونت آموزشی دانشگاه) و دانشگاه محل تحصیل دانشجو است ولی در صورت موافقت دانشگاه پذیرنده، ادامه تحصیل این دانشجویان در سایر دانشگاه (اعم از آزاد و دولتی) بلامانع است.

تبصره ۵: چنانچه طول مدت تحصیل دانشجو به دلایلی خارج از اختیار خود (مانند بیماری، مأموریت والدین یا همسر، زایمان) بیش از مدت مجاز مذکور در این آیین نامه شود، در این صورت موارد از سوی معاونت آموزشی دانشگاه مبدأ پس از تأیید به دبیرخانه شورای هدایت اعلام می شود تا پس از بررسی و در صورت تأیید نهایی کمیته کارشناسی در وزارت بتوانند با رعایت سایر شرایط از تسهیلات مربوط بهره مند شوند.

تبصره ۶: محاسبه ده درصد دانشجویان هم رشته و هم ورودی حائز شرایط در هر یک از دوره های پایین تر و بالاتر، براساس نیمسال ورودی و مجموع ظرفیت های دوره روزانه و نوبت دوم (شبانه) محاسبه می شود.

تبصره ۷: در صورتی که درصد محاسبه شده در هر یک از دوره های تحصیلی پایین تر یا بالاتر عدد صحیحی نباشد، گردشده آن عدد با تقریب اضافی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۸: ظرفیت پذیرش افراد مشمول این ماده مازاد بر ظرفیت پذیرش دانشجو در هر رشته محل (مندرج در دفترچه راهنمای انتخاب رشته های تحصیلی) است.

تبصره ۹: برگزیدگان علمی در رشته هایی که برنامه درسی آن ها طبق مصوبه شورای عالی برنامه ریزی در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته برای پنج نیمسال و دوره کارشناسی پیوسته برای نه نیمسال تحصیلی تدوین و تصویب شده است می توانند از تسهیلات مربوط بهره مند شوند.

تبصره ۱۰: دانش آموختگان رتبه اول دوره های نیمه حضوری و مجازی در صورت داشتن شرایط، صرفاً می توانند در همان دوره ها با رعایت شرایط دانشگاه پذیرنده از تسهیلات پذیرش بدون آزمون بهره مند شوند.

تبصره ۱۱: برای طرح های بزرگ و راهبردی پس از ارزیابی و تایید معاونت پژوهشی و فناوری وزارت متبوع، درصد مذکور در بندهای «ب ۲-۱ او ۲-۲» این ماده، با پیشنهاد مرجع برگزار کننده جشنواره و تایید کمیته کارشناسی قابل کاهش است. **ماده ۳:** سازمان سنجش ملزم است علاوه بر ظرفیت اصلی مندرج در دفترچه آزمون، حداکثر بیست درصد از ظرفیت پذیرش (ده درصد از برگزیدگان علمی همان دانشگاه و ده درصد از سایر دانشگاه ها) هر یک از رشته های دوره بالاتر موجود را به برگزیدگان علمی دوره پایین تر اختصاص دهد.

ماده ۴: ادامه تحصیل افراد مذکور در ماده ۲ (با رعایت شرایط مندرج در هر بند) در دوره های تحصیلی بالاتر در دانشگاه های دولتی (در دوره های روزانه یا شبانه) به صورت رایگان و مانند دانشجویان دوره روزانه است و دانشگاه ها مجاز به دریافت شهریه از دانشجویان مذکور نیستند.

ماده ۵: افراد مشمول ماده ۲ این آیین نامه می توانند تا یک سال پس از دانش آموختگی و صرفاً برای یک بار در هر دوره تحصیلی از تسهیلات مربوط بهره مند شوند.

ماده ۶: دانشگاه ها ملزم هستند با رعایت شرایط مندرج در این آیین نامه نسبت به اعلام اسامی دانشجویان متقاضی پذیرش بدون آزمون به سازمان سنجش، قبل از شروع نیمسال تحصیلی هفتم اقدام کنند و سازمان سنجش موظف است همراه با پذیرفته شدگان آزمون سراسری سال بعد، اسامی نهایی پذیرفته شدگان را به دانشگاه ها اعلام کند.

ماده ۷: افراد حایز شرایط زیر در صورت شرکت در آزمون سراسری ورود به دوره بالاتر و کسب حدنصاب علمی مندرج در هر بند، توسط سازمان سنجش به یکی از رشته محل های مورد تقاضا با توجه به نمره اکتسابی و ظرفیت رشته محل معرفی می شوند.

1-7- دوره کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

الف - دارندگان نشان طلا، نقره و برنز کشوری المپیادهای دانش آموزی (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) با معرفی مراجع ذیربط و کسب حدنصاب علمی برابر ۸۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده.

ب - دانشجویان نمونه کشوری (دردوره کاردانی) با معرفی معاونت دانشجویی وزارت و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته.

پ - رتبه های اول تا سوم نهایی جشنواره های معتبر علمی (از قبیل خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی) با مشارکت حداقل ۳۰ درصد و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده برای ورود به دوره کارشناسی پیوسته و ناپیوسته.

ت - دانش آموخته رتبه اول دوره کاردانی ناپیوسته در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی پس از چهار نیمسال تحصیلی و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده (برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته).

2-7- دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

الف برگزیدگان رتبه های اول تا سوم المپیادهای علمی دانشجویی با معرفی دبیرخانه المپیاد و کسب حدنصاب علمی برابر ۸۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده (در همان رشته آزمون).

ب - دانشجویان نمونه کشوری (در دوره کارشناسی) با معرفی معاونت دانشجویی وزارت و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده.

پ - رتبه های اول تا سوم نهایی جشنواره های معتبر علمی (از قبیل خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی) در دوره کارشناسی پیوسته یا ناپیوسته، با مشارکت حداقل ۳۰ درصد و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده.

ت - دانش آموخته رتبه اول دوره کارشناسی پیوسته در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی ظرف مدت حداکثر هشت نیمسال تحصیلی و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده.

ث - دانش آموخته رتبه اول دوره کارشناسی ناپیوسته در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی ظرف مدت حداکثر چهار نیمسال تحصیلی و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده.

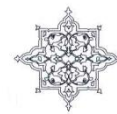
ج - دانش آموخته رتبه اول کارشناسی دوره های نیمه حضوری و مجازی (در صورتی که از طریق آزمون سراسری پذیرفته شده باشند) در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی ظرف مدت حداکثر چهار نیمسال تحصیلی برای دوره کارشناسی ناپیوسته و هشت نیمسال تحصیلی برای دوره کارشناسی پیوسته و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده.

تبصره ۱: افراد موضوع این ماده مجازند حداکثر طی دو سال تحصیلی پس از زمان دانش آموختگی و صرفاً برای یک بار از تسهیلات این ماده بهره مند شوند.

تبصره ۲: سازمان سنجش موظف است حداکثر تا سقف ۳ نفر در هر رشته - محل از ظرفیت دوره های بالاتر را به افراد حایز شرایط مندرج در ماده ۷ اختصاص دهد.

ماده ۸: دانش آموختگان دوره کارشناسی ارشد بدون شرکت در آزمون نیمه متمرکز دوره دکترای تخصصی از یکی از دو طریق زیر می توانند به دانشگاه ها معرفی شوند:

1-8- دانش آموختگانی که به لحاظ میانگین کل دوره با احتساب نمره پایان نامه (دفاع از پایان نامه با درجه عالی) جزء رتبه های اول تا سوم دانشجویان هم رشته و هم ورودی خود باشند، در صورت داشتن یکی از شرایط زیر، بدون شرکت در آزمون کتبی نیمه متمرکز دوره دکترای تخصصی، از سوی سازمان سنجش در قالب چند برابر ظرفیت به دانشگاهها معرفی می شوند.

- الف -** دارای حداقل دو مقاله مستخرج از پایان نامه، پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی با نمایه معتبر ملی یا بین المللی یا طرح های پژوهشی (انجام شده توسط دانشجو) در دوره تحصیلی کارشناسی ارشد.
- ب -** دانشجویان نمونه کشوری در دوره کارشناسی ارشد دارای حداقل یک مقاله مستخرج از پایان نامه، پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی با نمایه معتبر ملی یا بین المللی یا طرح های پژوهشی (انجام شده توسط دانشجو) در دوره تحصیلی کارشناسی ارشد.
- پ -** رتبه اول المپیادهای علمی - دانشجویی یا آزمون سراسری کارشناسی ارشد دارای حداقل یک مقاله مستخرج از پایان نامه پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی با نمایه معتبر ملی یا بین المللی یا طرح های پژوهشی انجام شده توسط دانشجو در دوره تحصیلی کارشناسی ارشد.
- ت -** دانش آموخته رتبه اول در دو دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد دارای حداقل یک مقاله مستخرج از پایان نامه، پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی با نمایه معتبر ملی یا بین المللی یا طرح های پژوهشی انجام شده توسط دانشجو در دوره تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد.
- ث -** دارندگان نشان طلای کشوری المپیادهای دانش آموزی (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) دارای حداقل یک مقاله مستخرج از پایان نامه، پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی با نمایه معتبر ملی یا بین المللی یا طرح های پژوهشی انجام شده توسط دانشجو.
- ج -** دانشجویان در بند «ث» بخش ۲-۲ ماده ۲ دارای حداقل یک مقاله مستخرج از پایان نامه، پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی پژوهشی با نمایه معتبر ملی یا بین المللی یا طرح های پژوهشی انجام شده توسط دانشجو.
- چ -** رتبه های اول تا سوم نهایی جشنواره های معتبر علمی (از قبیل خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی) در دوره کارشناسی ارشد با مشارکت حداقل ۳۵ درصد، دارای حداقل یک مقاله مستخرج از پایا نامه، پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی با نمایه معتبر ملی یا بین المللی، با رعایت مفاد تبصره ۱۱ ماده ۲ یا طرح های پژوهشی (انجام شده توسط دانشجو) در دوره تحصیلی کارشناسی ارشد.
- تبصره ۱:** پذیرش افراد مشمول ماده ۸ مازاد بر ظرفیت پذیرش دانشجویان آزاد و طبق شیوه نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود.
- تبصره ۲:** طرح ملی، اثر بدیع یا تالیف و طرح پژوهشی تقاضامحور (براساس نیاز یک دستگاه) با تایید معاونت پژوهشی و فناوری وزارت، می تواند به جای یک مقاله در هر یک از بندهای ماده ۸ جایگزین شود.
- ۲-۸ -** دانش آموختگانی که مشمول مقررات دریافت بورس بنیاد ملی نخبگان در دوره تحصیلی دکترای تخصصی هستند، براساس ضوابط و معیارهای مصوب وزارت به دانشگاهها معرفی می شوند تا در صورت قبولی در مصاحبه تخصصی، به صورت مازاد بر ظرفیت تعیین شده پذیرفته و مورد حمایت بنیاد مذکور قرار گیرند.
- ماده ۹:** مسئولیت حسن اجرا و نظارت بر اجرای این آیین نامه برعهده معاونت آموزشی وزارت است و در شرح و تفسیر مفاد، نظر آن معاونت مورد استناد خواهد بود.

ماده ۱۰: این آیین نامه مشتمل بر یک مقدمه، ده ماده و پانزده تبصره در تاریخ ۹۰/۱۰/۵ به تصویب شورای هدایت استعداد های درخشان در وزارت علوم، تحقیقات فناوری رسید و جایگزین مصوبه « آیین نامه ارایه تسهیلات به برگزیدگان علمی برای ورود به دوره های تحصیلی بالاتر» (ابلاغیه شماره ۲۱/۳۵۳۶ مورخ ۸۶/۶/۳۱) و تمام مصوبات مربوط به پذیرش بدون آزمون و با آزمون برگزیدگان علمی می شود و برای پذیرش دانشجو از سال تحصیلی ۹۱-۹۲ قابل اجراست.